

Promemorian *Befordringskravet i postförordningen* - förslag till förordning om ändring i postförordningen (2010:1049)

Storumans kommun har inbjudits att lämna yttrande angående rubricerad promemoria. Vår kommun är belägen i södra Lappland, som är en av de mest vidsträckta och glesbefolkade delarna av riket. Då den statliga service som postutdelning innebär är av stor vikt för våra medborgare är detta remissyttrande förankrat i hela Region 10, en sammanslutning av tio inlandskommuner i Västerbottens och Norrbottens län.¹ Alla kommuner ställer sig bakom yttrandet via beslut i Region 10:s kommunchefsgroup.

Remissen föreslår en förändring i postförordningens befordringskrav till följd av samhällets digitalisering och därmed minskat antal postförsändelser. Vi har full förståelse för att samhället förändras och att myndigheter, organisationer och företag behöver anpassa sin verksamhet därefter. Storumans kommun instämmer därför i att postförordningen behöver förändras, men endast under förutsättning att en funktionell och ändamålsenlig utdelning av post i hela landet, inklusive glesbygd, säkerställs.

Vi anser inledningsvis att det är uppseendeväckande att de aktuella förslagen till förändringar kommer redan nu, innan regeringsuppdraget att finna möjligheter för den samhällsomfattande posttjänsten (Dir. 2020:101) är färdigställt. Vi anser att dessa frågor är självklart förknippade med varandra och därför också bör utredas tillsammans.

Vi anser också att det är underligt att det framstår som att staten verkar acceptera sämre villkor för posttjänster än för betal- och kontanttjänster, jämför förändringarna som trätt i kraft vid årsskiftet i betaltjänstlagen (2010:751). Postleveranserna måste också fungera med full pålitlighet och inom rimlig tid.

I promemorian skrivs "Att upprätthålla ett distributionsnätverk som dagligen täcker samtliga adresser i Sverige innebär stora fasta kostnader som inte minskar när antalet brev minskar. Det måste finnas möjligheter till effektivisering i en sådan verksamhet".

---

¹ Arjeplog, Arvidsjaur, Dorotea, Lycksele, Malå, Norsjö, Sorsele, Storuman, Vilhelmina, Åsele.

2021-02-02

Vi ser därför en stor risk för att förändringen kommer att innebära kraftigt försämrad service i en glesbygd där lönsamheten är som minst och avståndet längst. En glesbygd som redan idag har en markant sämre statlig service och närvaro än tätbebyggda områden. Under förutsättning att nyttjandet av Postnords tjänster som leverantör av brevöversändelser är lika stort oavsett vart i landet vi bor så skulle, rent teoretiskt, Postnord kunna dela ut post endast en dag i veckan i landets 50 befolkningsmässigt minsta kommuner och ändå uppfylla kravet om att 97 % av översändelserna delas ut inom fyra dagar eller dela ut post endast två dagar i veckan i landets 150 befolkningsmässigt minsta kommuner och ändå uppfylla kravet om att dela ut 85 % av översändelserna inom två dagar. Detta skulle ytterligare försvåra möjligheterna att leva och bo i många områden i vår del av landet och även i vissa fall i princip omöjliggöra att driva företag och verksamheter där. Den statliga samhällsservicen måste existera på en rimlig basnivå i hela riket för att behålla legitimiteten gentemot medborgarna, annars finns det en risk att förtroendet för hela samhällsapparaten urholkas.

Vi uppmanar därför till att landet inte utvärderas i helhet utan delas in i utvärderingsenheter där glesbygdens befolkning inte kan gömmas i stora städernas siffror för att på så vis få statistiken att se bra ut. Det är mycket viktigt att få en bra bild av hur förändringarna påverkar olika delar av landet både ur ett nord/syd- och stad/land-perspektiv så att staten inte än mer förstärker urbaniseringen och försvårar för människor att leva, bo och driva företag i glesa områden, framförallt i de norra delarna av landet.

Utöver den uppenbara risken att servicen för invånare och företag försämras ser vi också risken att staten ytterligare minskar antalet arbetstillfällen i de glesa delarna av landet och centraliserar sina enheter än mer. Det innebär än mindre skatteintäkter för glesbygdskommunerna och än sämre möjligheter för kommunerna att upprätthålla sin del av välfärden. En sådan utveckling går rakt emot vad som framkom och framställdes som ambition i landsbygdsutredningen där fler statliga arbetstillfällen skulle decentraliseras.

Vi har dock full förståelse för att det inte är försvarbart, varken ekonomiskt eller miljömässigt, att köra långa sträckor varje dag runt om i hela landet när brevmängden minskar. Det är dock statens ansvar att se till att vi får en likvärdig service i hela landet. Därför uppmanar vi staten att grundligt utreda och förslå alternativa lösningar innan lagförslaget träder i kraft.

Vi ser att det finns utvecklingsmöjligheter på flera områden utan att de totala kostnaderna för samhället ökar. Det finns många aktörer på marknaden idag, privata och offentliga aktörer inom gods- och/eller persontransporter som regelbundet besöker stora delar av landet och till exempel delar ut några av de 127 miljoner paket som promemorian nämner. En

2021-02-02

verksamhet som kan förväntas öka då pandemin skapat nya köpmönster med allt mer e-handel.

Det pågår idag olika projekt i landet, finansierade av bland andra Tillväxtverket och Vinnova, som ser över möjligheten med samordning mellan dessa aktörer samt nyttjande av teknik för att skanna försändelser som ska till närområdet utan att de ska behöva skickas upp mot 30 mil till en utdelningscentral. I samband med det bör även Postnords tjänster utredas. Lagstiftningen tillåter att staten och Postnord upphandlar tjänster för delar av utförandet. Staten bör därför ta till sig av projektresultaten och genomföra motsvarande utredning på nationell nivå. Största möjliga samordning med paketdistribution bör vara en självklarhet. Om hela eller delar av Postnords tjänster gällande postförsändelser kan upphandlas kan både lokalt och regionalt näringsliv gynnas och boende i glesa områden kan få bibehållen service. Arjeplogs kommun har deltagit i projekten Nationell ombudsplattform och Predictive Movement, och uttalar en vilja att agera "testbädd" för ett utvecklingsprojekt för samordning.

Region 10 representerar totalt ca 50 000 kommuninvånare fördelade på en yta som motsvarar 14 % av Sveriges totala yta. Området är till ytan lika stort som Region Skåne, Hallands län, Blekinge län, Kronobergs län, Kalmar län, Jönköpings län och Östergötlands län tillsammans. Sex av kommunerna återfinns bland de tio kommuner i Sverige med lägst invånarantal och sex av kommunerna är bland de tjugo till ytan största kommunerna. Det innebär att Region 10 vore ett bra pilotområde för att göra tester för att säkerställa att det nya utdelningssystemet av post är funktionellt i glesbygd.

Tomas Mörtsell
Kommunstyrelsens ordförande

Beslutsinstans: Kommunstyrelsen 2021-02-02 § 19

Handläggning: Utredare Alexander Jonsson